

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/101/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821201356
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5821201356.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členiek JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Martiny Mochnáčovej, v spore žalobkyne: R. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. K. XXX/X, XXX XX X., zastúpenej obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., so sídlom Martina Granca 3618/44, 841 02 Bratislava - mestská časť Dúbravka, IČO: 52 262 821, proti žalovanému: Bývalí urbarialisti obce Krušetnica-pozemkové spoločenstvo, so sídlom Krušetnica 69, 029 54 Krušetnica, IČO: 14 224 194, o určenie existencie právneho vzťahu, v konaní o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 5C/48/2021-49 zo dňa 05. augusta 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Námestovo č. k. 5C/48/2021-49 zo dňa 05. augusta 2021 potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Námestovo (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.
2. Súd prvej inštancie uznesenie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd určil, že právny vzťah založený zmluvou o nájme nehnuteľností zo dňa 29.09.2016 uzatvorenou medzi žalovaným ako prenajímateľom a ňou ako nájomcom trvá. Ďalej žiadala určiť, že je nájomcom pozemku parcela KN-C č. 21854 - trvalé trávne porasty o výmere 2547 m², nachádzajúceho sa v okrese Námestovo, v obci a v katastrálnom území T., evidovaného v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, a to na základe predmetnej zmluvy o nájme nehnuteľnosti zo dňa 29.09.2016. Napokon žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť jej trovy konania.
3. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 29.06.2016 ako nájomca uzatvorila so žalovaným ako prenajímateľom predmetnú nájomnú zmluvu podľa ust. § 663 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), predmetom ktorej bol záväzok žalovaného prenechať jej na dočasné užívanie vyššie špecifikovaný pozemok a jej záväzok zaplatiť žalovanému dohodnuté nájomné. Doba nájmu bola stranami dohodnutá na dobu určitú, do 31.12.2041. Účelom zmluvy bola výstavba a prevádzka autoumyvárne, nabíjacích staníc pre automobily, predajných a obslužných priestorov a oddychového zázemia pre cyklistov z jej strany. Žalovaný na mimoriadnom valnom zhromaždení konanom dňa 22.5.2016 prijal uznesenie, ktorým jej schválil prenájom pozemku na účel, dobu a výšku nájmu, ako je uvedené v zmluve. Dňa 27.12.2016 uzatvorila so žalovaným Dodatok č. 1 k zmluve, ktorým sa odstránila chyba v písaní v Zmluve o nájme nehnuteľností, konkrétne v označení parcelného čísla. Nájomný vzťah bol zapísaný do katastra nehnuteľností vedenom Okresným úradom Námestovo, katastrálnym odborom na LV č. XXXX. Listom zo dňa 23.09.2020 jej žalovaný oznámil, že po podrobnom preštudovaní zmluvy zistil, že zmluva bola podpísaná za prenajímateľa len jednou osobou - predsedom spoločenstva, bez podpisu ďalším členom príslušného orgánu výkonného výboru, čo má podľa názoru žalovaného spôsobiť absolútnu neplatnosť zmluvy. Žalobkyňa so stanoviskom žalovaného k zmluve nesúhlasí, čo oznámila žalovanému listom zo dňa 11.01.2021. Podľa ust. čl. I bod 2 druhá veta zmluvy bol predseda spoločenstva - D. V. oprávnený zastupovať spoločenstvo vo veciach týkajúcich sa hospodárenia s pozemkami. Žalobkyňa k dôvodu, ktorý mal založiť neplatnosť zmluvy, namietala, že zákon nepredpisuje v prípade nájmovej

zmluvy písomnú formu, preto pre platnosť zmluvy o nájme nehnuteľnosti nie je potrebný podpis predsedu spoločenstva a aspoň jedného ďalšieho člena výboru, ale postačuje len podpis predsedu spoločenstva. Na základe uvedeného mala žalobkyňa za to, že predmetná zmluva nie je neplatná z dôvodu nedostatku formy, ktorú vyžaduje zákon. Platnosť zmluvy preukazuje aj skutočnosť, že žalovaný v jej zmysle vystavoval faktúry za nájomné a prijímal úhrady týchto faktúr, ktoré žalobkyňa riadne uhrádzala. Podstatnou skutočnosťou je, že uzatvorenie zmluvy schválil výbor spoločenstva. Neplatnosti zmluvy sa nemožno dovolávať ani s odkazom na skutočnosť, že by sa pripustila možnosť, že zmluva nebola urobená vo forme, ktorú vyžadovala dohoda účastníkov, a to jednak z dôvodu, že neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju spôsobil, t. j. žalovaný spolu so svojim predsedom, ktorý výslovne v zmluve vyhlásil, že je oprávnený zastupovať spoločenstvo vo veciach týkajúcich sa hospodárenia s pozemkami a jednak z dôvodu, že uplynula zákonná trojročná premlčacia doba pre napadnutie tejto neplatnosti. Žalobkyňa tak mala za to, že nie je daný žiaden zákonný dôvod na posúdenie neplatnosti predmetnej zmluvy. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe odôvodnila tým, že jej právne postavenie v nadväznosti na uzavretú Zmluvu o nájme nehnuteľností je vzhľadom na rozporné úkony žalovaného neisté a práve podaná určovacia žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši, teda odstraňuje neistotu vzťahu strán sporu a zároveň môže vytvoriť pevný základ pre právny vzťah strán vydané rozhodnutie.

4. Spolu so žalobou žalobkyňa súčasne podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa vykonávania akýchkoľvek stavebných úprav, ako aj zdržať sa udelenia súhlasu k vykonávaniu akýchkoľvek stavebných úprav tretej osobe a ak žalovaný súhlas k vykonávaniu akýchkoľvek stavebných úprav tretej osobe udelil, uložiť mu povinnosť odvolať súhlas k vykonávaniu akýchkoľvek stavebných úprav tretej osobe na pozemku parcela KN-C č. 21824 - trvalé trávne porasty o výmere 2547 m², nachádzajúcom sa v okrese Námestovo, v obci T., v k. ú. T. a zapísanom na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Námestovo, katastrálnym odborom až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

5. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že aj napriek tomu, že sporná zmluva je platným právnym úkonom a doba nájmu bola stranami dohodnutá na dobu určitú, a to do 31.12.2041 a len ona má k predmetu nájmu výlučne užívacieho právo, žalovaný alebo ním poverená osoba na prenajatom pozemku vykonáva stavebné úpravy bez jej súhlasu, čo je v rozpore s ust. čl. II. bod 3, čl. V. bod 1 a čl. VI. bod 4 zmluvy. Zo správania žalovaného je zrejmé, že jej bráni užívať a požívať úžitkovú hodnotu predmetu nájmu na základe vlastnej úvahy a rozhodovania, a to svojou mocou chránenou zákonom. Vykonávanie stavebných úprav má za následok vznik ujmy na jej strane, keďže žalovaný bez právneho dôvodu zasahuje do jej užívacieho (nájomného) práva a bráni jej tak nerušene užívať predmet nájmu. Žalobkyňa mala za to, že na základe uvedeného bola dostatočne odôvodnená potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami.

6. Súd prvej inštancie ďalej citujúc ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a 2 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) uviedol, že

7. predpokladmi pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, či už pred začatím konania a tak aj po začatí konania (§ 325 ods. 1 CSP), sú nevyhnutnosť/bezodkladnosť dočasnej úpravy právnych pomerov subjektov/strán sporu, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená, ďalej osvedčenie nároku žalobcu/navrhovateľa, vhodnosť a primeranosť navrhovaného neodkladného opatrenia (aby neodkladné opatrenie nespôsobilo neprimeranú ekonomickú prípadne inú ujmu, čo je potrebné posudzovať so zreteľom k tvrdenému a v potrebnej miere osvedčenému právu, ktorému sa má navrhovaným spôsobom poskytnúť ochrana).

8. Z obsahu listín predložených k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa dňa 29.09.2016 ako nájomca uzatvorila so žalovaným ako prenajímateľom zmluvu o nájme nehnuteľností, predmetom ktorej je pozemok parcela KN-C č. 21824 - trvalé trávne porasty o výmere 2547 m², nachádzajúca sa mimo zastavaného územia obce s tým, že ide o pozemok, ktorý je evidovaný v prospech jednotlivých vlastníkov ako členov pozemkového spoločenstva žalovaného, t. j. ide o spoločnú nehnuteľnosť, na ktorú správu dopadá režim zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. Nájom bol dohodnutý na dobu určitú do 31.12.2041, pričom ako účel nájmu bola dohodnutá výstavba a prevádzka autoumyvárne, nabíjacích staníc pre automobily, predajných a obslužných priestorov a oddychového zázemia pre cyklistov. V mene žalovaného ako prenajímateľa uzatvorila zmluvu osoba označená ako D. V. - predseda predstavenstva žalovaného a žalobkyňa. Dňa 27.12.2016 bol k zmluve uzatvorený dodatok č. 1, ktorý v mene žalovaného opäť popísal (a zmluvu uzatvoril) D. V. - predseda predstavenstva, pričom týmto dodatkom sa zmenilo ust. čl. I. bod 1 a 2 zmluvy, keďže sa opravovalo parcelné číslo prenajatého pozemku tvoriaceho predmet dohodnutého nájmu. Do dodatku bolo súčasne doplnené menom žalovaného, že spoločenstvo na mimoriadnom

valnom zhromaždení konanom dňa 22.05.2016 prijalo uznesenie, na základe ktorého schválilo prenájom pozemku nájomcovi na účel, dobu nájmu a výšku nájmu tak, ako je to uvedené v zmluve.

9. Súd prvej inštancie tak mal za to, že žalobkyňa obsahom listín osvedčila svoj nárok - užívať, držať a požívať predmet nájmu - dotknutý pozemok, avšak neosvedčila bezprostrednosť hroziacej ujmy a teda aj nevyhnutnosť - bezodkladnosť právnej úpravy pomerov medzi ňou ako nájomcom a žalovaným ako prenajímateľom. Hoci k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia predložila „Oznámenie k Zmluve o nájme nehnuteľností“ uskutočnené listom žalovaného zo dňa 23.09.2020, len samotný list žalovaného konštatujúci absolútnu neplatnosť uzavretej nájmovej zmluvy pre nariadenie neodkladného opatrenia nestačí. Ten totiž bezprostredne hroziace nebezpečenstvo - ujmu, nepreukazuje. Žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia síce tvrdila, že žalovaný, resp. ním poverená tretia osoba na prenajatom pozemku vykonáva stavebné úpravy bez jej súhlasu, ale súdu prvej inštancie ich nedeclarovala. Nepreukázala, v čom má spočívať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, t. j. na základe akých skutkových okolností a dôkazov k nim sa má vykonať bezprostredná úprava právnych pomerov. Len samotné skutkové tvrdenie (všeobecné konštatovanie) bez relevantných dôkazov o tom, že žalovaný uskutočňuje úkony, ktorých sa žalobkyňa domáhala zdržať, pre nariadenie neodkladného opatrenia nepostačuje. Zhodne, ako pri návrhu (žalobe) vo veci samej, musí navrhovateľ (žalobca) nielen tvrdiť, ale aj preukázať ním tvrdené skutkové okolnosti, teda, že tu je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy vyžadujúce si úpravu pomerov nariadením neodkladného opatrenia, aby sa nezhoršila právna (nielen faktická) pozícia navrhovateľa. Musí teda existovať nielen potencionálne, ale aj reálne deklarované nebezpečenstvo ohrozujúce nájmový vzťah žalobkyne, na základe ktorého je oprávnená predmet nájmu držať, užívať ho, obdobne ako jeho vlastníka, a toto bezprostredne hroziace nebezpečenstvo je dané úkonmi žalovaného, resp. prostredníctvom neho - iných tretích osôb. Ani samotné podanie určovacej žaloby na nariadenie neodkladného opatrenia nestačí. Ohľadne toho, či v konkrétnom prípade sú splnené podmienky, za ktorých možno nariadiť neodkladné opatrenie v navrhovanom znení, zaťažuje dôkazné bremeno navrhovateľku (žalobkyňu). Vzhľadom na to, že žalobkyňa síce osvedčila danosť svojho nároku, ale nepreukázala nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy právnych pomerov, ktorou by sa poskytla ochrana jej deklarovanému nároku, súd prvej inštancie jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

10. Proti uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorým navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a neodkladné opatrenie nariadil, alternatívne napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Napadnuté uznesenie považovala žalobkyňa za nesprávne z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) a e) CSP, čo odôvodnila tým, že neodkladným opatrením ako osobitným inštitútom procesného práva môže súd zasiahnuť v prípade potreby do právneho vzťahu sporových strán, a to za predpokladu, že v návrhu sú osvedčené rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je predovšetkým osvedčenie nároku (existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami a nárok, ktorý navrhovateľ uplatňuje na základe tohto právneho vzťahu), ako aj osvedčenie opodstatnenosti návrhu neodkladného opatrenia. Súd zvažuje, či navrhovaným neodkladným opatrením je možné objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa ten, kto neodkladné opatrenie navrhuje domáha, ako aj či navrhovaným neodkladným opatrením neobmedzí neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah subjekt, voči ktorému neodkladné opatrenie smeruje, rovnako zisťuje, či navrhovaným neodkladným opatrením nebude vytvorený nezvratný stav. Neodkladné opatrenie nie je teda rozhodnutím vo veci samej ani neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej, no základné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia musia byť osvedčené tak, aby to bolo hodnoverné, a aby súd mohol objektívne posúdiť splnenie podmienok pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia.

12. Žalobkyňa v ďalšom namietala závery o nepreukázaní nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy z jej strany. Napadnuté uznesenie považovala za nesprávne, keďže súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím boli vo vzťahu k napadnutému uzneseniu dané odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) a e) CSP. Žalobkyňa bola toho názoru, že osvedčila všetky podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a takisto potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Žalobkyňa osvedčila: a) existenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami predmetnou zmluvou o nájme nehnuteľnosti zo dňa 29.09.2016, nárok, ktorý uplatňuje na základe tohto právneho vzťahu a zároveň opodstatnenosť návrhu neodkladného opatrenia tým, že žalovaný jej bráni užívať a požívať úžitkovú hodnotu predmetu nájmu, b) potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami tým, že žalovaný alebo ním poverená osoba na prenajatom pozemku vykonáva stavebné úpravy bez jej súhlasu v rozpore

s ust. čl. II. bod 3, čl. V. bod 1 a čl. VI. bod 4 zmluvy, z čoho je zrejmé, že žalovaný jej bráni užívať a požívať úžitkovú hodnotu predmetu nájmu na základe vlastnej úvahy a rozhodovania, a to svojou mocou chránenou zákonom. Vykonávanie stavebných úprav má za následok vznik ujmy na jej strane, keďže žalovaný bez právneho dôvodu zasahuje do jej užívacieho (nájomného) práva a bráni jej tak nerušeniu užívať predmet nájmu. Na preukázanie uvedeného označila súdu prvej inštancie dôkazy v podobe fotodokumentácie. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy ňou označené, a to konkrétne fotodokumentáciu preukazujúcu vykonávanie stavebných úprav žalovaným na prenajatom pozemku, keď konštatoval, že žalobkyňa nedeklarovala súdu prvej inštancie vykonávanie stavebných úprav, a zároveň označená fotodokumentácia sa v napadnutom uznesení na žiadnom mieste súdom prvej inštancie nikde nespomína, čo rezultovalo do konštatovania súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena, čím je naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP.

13. Žalobkyňa zároveň predložila k odvolaniu, podľa jej tvrdenia aktuálnu fotodokumentáciu vyhotovenú dňa 11.09.2021 (9 ks fotografií), ktorou mienila preukázať, že žalovaný stále pokračuje vo vykonávaní stavebných úprav na prenajatom pozemku.

14. Žalovaný k odvolaniu žalobkyne vyjadrenie neprodukoval.

15. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný [§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP] a oprávneným subjektom (§ 359 CSP) - žalobkyňou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, preskúmal odvolaním žalobkyne napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 378 ods. 1 v spojení s § 329 ods. 1 CSP) uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Odvolací súd preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 236 a § 234 ods. 2 v spojení s ust.

§ 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolacie námietky žalobkyne formulované v podanom opravnom prostriedku, pričom sa v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami súdu prvej inštancie.

18. Vo všeobecnosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v zmysle ust. § 380 CSP je viazaný odvolacími dôvodmi (ods. 1), s výnimkou väd týkajúcich sa podmienok konania, na ktoré je povinný prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (ods. 2). Z tohto vyplýva, že na iné pochybenia súdu prvej inštancie, mimo tých, ktoré namietol odvolateľ v odvolacej lehote, ktoré by inak mohli byť v zmysle ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, prihliadať nemôže, aj keď by takéto pochybenia zistil.

19. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že neodkladné opatrenie je právnym inštitútom, účelom ktorého je rýchla úprava právnych vzťahov medzi stranami sporu alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte nevykonateľného alebo očakávaného súdneho rozhodnutia (pre účely rozhodnutia v danom prípade sa odvolací súd v ďalšom neodkladnom opatrení v tomto druhom prípade zaoberať nebude, keďže zjavne nešlo o tento prípad). Predpokladom pre vydanie neodkladného opatrenia je to, aby bolo navrhovateľom neodkladného opatrenia tvrdené a osvedčené, že tu existuje určité právo, resp. právny vzťah medzi stranami a že je potrebné, aby došlo k bezodkladnej úprave pomerov medzi stranami, ktorá môže byť dočasná, alebo aj trvalá. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia teda je, aby boli osvedčené základné skutočnosti umožňujúce súdu prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Ako vyplýva z účelu neodkladného opatrenia, súd pred jeho nariadením nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Dokazovanie pred rozhodnutím o návrhu na neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, ale podľa teórie civilného procesného práva má povahu osvedčovania (§ 326 ods. 1 CSP, viď osobitná časť dôvodovej správy k CSP). Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa totiž nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom nariadeného neodkladného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania teda znamená, že súd na základe stranou produkovaných dôkazných prostriedkov (spravidla len na podklade listín) zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia.

Pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby mal súd osvedčené, t. j. mohol považovať so zreteľom na všetky okolnosti prípadu za nanajvyš pravdepodobné, všetky predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré možno začať len na návrh, je povinnosťou strany v podanom návrhu produkovať dôkazné prostriedky (priložiť listiny, na ktoré sa odvoláva - § 328 ods. 2 CSP) osvedčujúce aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o opodstatnenosti, legálnosti a primeranosti navrhovaného neodkladného opatrenia. Pri neodkladnom opatrení je teda potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak: - sa osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi sporovými stranami, - tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú úpravu, - v právnych vzťahoch medzi stranami sporu sa nevytvorí nenávratný stav, ak má mať podľa okolností prípadu neodkladné opatrenie dočasný charakter, - účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah a - sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP, v súdenom prípade zjavne nešlo o zabezpečenie peňažnej pohľadávky navrhovateľky).

20. Podstatou odvolacej argumentácie žalobkyne bola námietka, týkajúca sa záveru súdu prvej inštancie, že v danom prípade neosvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy vyžadujúce si úpravu pomerov nariadením neodkladného opatrenia, pričom v tomto kontexte tiež namietala, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia označila na preukázanie svojich skutkových tvrdení o bezprostrednom konaní žalovaného zasahujúceho do jej práv nájomcu listinný dôkaz, a to fotodokumentáciu. Touto preukázala ňou tvrdené konanie žalovaného odôvodňujúce záver o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami.

21. K uvedenej odvolacej námietke odvolací súd udáva, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (v časti III. žaloby) označila ako dôkaz: „fotodokumentácia (4x) - príl. č. 11“. Tento návrh, ako prílohu pod poradovým č. 1 elektronického formulára „Žaloba/Návrh na začatie konania“, žalobkyňa podala v zastúpení svojim splnomocneným zástupcom (advokátom) cez elektronickú podateľňu Ministerstva spravodlivosti SR (portál eŽaloby). V predmetnom elektronickom formulári sú na piatej strane, časť J) formulára, uvedené prílohy pod poradovým č. 1 až 13. Pod poradovým č. 11 je uvedená príloha „Dôkaz - odpoveď na list.pdf - spôsob doručenia elektronicky“. Možno ďalej konštatovať, že žalobkyňou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia označený dôkaz - fotodokumentácia nebol obsahom žiadnej z trinástich príloh jej elektronického podania. Týmto zisteniam odvolacieho súdu zásadne korešponduje tvrdenie žalobkyne v odvolaní, že žalobkyňa tento listinný dôkaz v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (len) označila, teda nie pripojila. V tomto kontexte je špecificky v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nutné zdôrazniť, že v zmysle ust. § 326 ods. 2 CSP k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Ust. § 326 CSP je k ust. § 132 CSP vo vzťahu špeciality, inak povedané pre náležitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia platí ust. § 132 CSP, pokiaľ ust. § 326 CSP neudáva niečo iné. Porovnaním znenia ust. § 132 ods. 1 a 3 CSP a ust. § 326 ods. 2 CSP možno vyvodiť, že k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ musí pripojiť listiny, na ktoré sa v návrhu odvoláva, nestačí, ak ich iba označí. Stanovenie uvedených osobitných náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je odôvodnené osobitným charakterom tohto procesného inštitútu (viď uvedený vyššie). Nebolo tak úlohou (povinnosťou) súdu prvej inštancie vyzývať žalobkyňu na doplnenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia predložením označených listín (fotodokumentácie), ako ani túto fotodokumentáciu zabezpečiť pre jeho rozhodnutie inak. Ak si žalobkyňa nespĺnila svoju procesnú povinnosť pripojiť k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia listiny, na ktoré sa v návrhu odvolávala, nebol logický dôvod, aby sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal listinami, ktoré neboli v konaní predložené a z ktorých tak nemohol vyvodiť žiadne skutkové zistenia. Preto ani nemohlo dôjsť z jeho strany k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil žalobkyňi uskutočňovanie jej patriacich procesných práv [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP]. Rovnako logicky ani nemohol vykonať dôkazy, ktoré boli síce žalobkyňou označené, ale neboli žalobkyňou riadne pripojené k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia [§ 365 ods. 1 písm. e) CSP]. Žiada sa dodať, že bez akýchkoľvek pochybností žalobkyňi nič nebránilo v tom, aby k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pripojila fotodokumentáciu, ktorá mala preukazovať ňou prezentované skutkové tvrdenia

22. V súvislosti s doposiaľ uvedeným odvolací súd udáva, že v konaní o neodkladnom opatrení možno primerane aplikovať dôkaznú teóriu, pričom táto primeranosť zodpovedá charakteru inštitútu neodkladného opatrenia, a teda že v tomto konaní nemusí žalobca (navrhovateľ) ním tvrdené podmienky nariadenia neodkladného opatrenia preukázať, ale postačuje ich osvedčenie (spravdepodobnenie). V zmysle dôkaznej teórie je civilné sporové konanie ovládané zásadou prejednacou, ktorú je treba chápať

tak, že je povinnosťou strán sporu tvrdiť rozhodné skutočnosti (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP) a navrhovať o nich dôkazy (čl. 8 CSP). Dôkazné bremeno, ako inštitút procesného práva, zaťažuje tú stranu sporu, v ktorej záujme je, aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva, stranou sporu tvrdená, bola v konaní i preukázaná v tom zmysle, aby ju súd uznal za pravdivú. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Nesplnenie tejto povinnosti je pravidelne sankcionované rozhodnutím, ktoré vyznieva nepriaznivo pre stranu sporu, ktorá tzv. dôkazné bremeno neunesla. Dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je nepriaznivý výsledok sporu, ktorý postihuje tú stranu, ktorú zaťažovalo dôkazné bremeno a ktorá sa dostala do dôkaznej núdze (neponúkla alebo nevedela ponúknuť súdu také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázali pre výsledok sporu rozhodujúce skutočnosti).

23. Odvolací súd sa v posudzovanom prípade stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že žalobkyňa síce produkovanými listinami osvedčila jeden zo základných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia (§ 325 ods. 1 CSP), a to existenciu právneho vzťahu medzi stranami (nájomný vzťah), avšak už neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami vyplývajúcich z ich osvedčeného právneho vzťahu.

24. Žalobkyňa následne k odvolaniu pripojila listiny - fotodokumentáciu v počte 9 ks fotografií. Odvolací súd však na tieto listinné dôkazy neprihliadal, a to z ďalej uvedeného dôvodu.

25. Právne pomery a ich relevanciu (v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia) posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať aj po určité časové obdobie. Vzhľadom na to je pre súd rozhodujúce výlučne kritérium splnenia zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

26. Ako uviedla sama žalobkyňa, ňou k odvolaniu pripojená fotodokumentácia bola vyhotovená dňa 11.09.2021, teda logicky vyobrazuje skutkový stav k tomuto dňu. Súd prvej inštancie vydal napadnuté uznesenie dňa 05.08.2021, a teda skutkový stav existujúci na mieste samom ku dňu 11.09.2021 nebolo možné odvolacím súdom zohľadniť práve z dôvodu daného úpravou v ust. § 329 ods. 2 CSP.

27. V nadväznosti na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že v danom prípade neboli dané žalobkyňou tvrdené odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, teda jej odvolanie nebolo dôvodné, a preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 387 ods. 1 ako vecne správne potvrdil.

28. Na záver je nutné dodať, že aktuálnym rozhodnutím sa neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej a nijako ho nemôže ovplyvniť. Komplexné posúdenie dôvodnosti žaloby bude predmetom konania vo veci samej, pričom pri meritórnom rozhodovaní sa bude súd prvej inštancie v plnej miere zaoberať aj všetkými tvrdeniami strán sporu, ktoré boli stranami sporu produkované v tomto štádiu konania (o neodkladnom opatrení).

29. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože na súde prvej inštancie aktuálne prebieha aj konanie vo veci samej, ktoré doposiaľ nie je skončené (§ 262 ods. 1 CSP).

30. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP]. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).